

การเปรียบเทียบน้ำยาอายุการปักแจกันของดอกกล้วยไม้ หวายยุพพะคีวัน¹

Comparison of Holding Solutions in Prolonging Vase Life of *Dendrobium* Youppadeewan

สาชชล เกตุษา และ อัจฉรา บุญโรจน์²

Saichol Ketsa and Ajchara Boonrote

ABSTRACT

The comparison of various holding solutions in prolonging vase life of *Dendrobium* Youppadeewan flowers was studied. Cut orchid flowers were held in distilled water, Cornell, Cornell modification, Davis, Kagawa and Washington solutions. The results showed that the vase life of cut orchid flowers was 11.2, 58.5, 35.0, 7.8, 31.2 and 22.3 days respectively. When orchid flowers held in Cornell solution for 1,2,4,24,48 and 72 hours before transferring to distilled water, their vase life was not significantly extended. If any components in Cornell solution was missing the extension of vase life of cut orchid flowers was not effective.

บทคัดย่อ

การเปรียบเทียบการใช้สูตรน้ำยาปักแจกัน Cornell, Cornell modification, Davis, Kagawa และ Washington กับดอกกล้วยไม้หวายยุพพะคีวันที่อุณหภูมิห้อง (30.9° ซ. และ 62.7% RH) พบว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำยา Cornell, Cornell modification, Davis, Kagawa และ Washington มีอายุการปักแจกันเฉลี่ย 58.5 35.0 7.8 31.2 และ 22.3 วันตามลำดับ ส่วนดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำกลั่นมีอายุการปักแจกัน 11.2 วัน การนำดอกกล้วยไม้มาแช่โคนก้านดอกในสารละลาย Cornell เป็นเวลา 1 2 4 24 48 และ 72 ชั่วโมงก่อนนำไปปักแจกันในน้ำกลั่น พบว่าอายุปักแจกันไม่แตกต่างจากการปักแจกันในน้ำกลั่นตั้งแต่วันแรก นอกจากนี้ยังพบว่า ถ้าองค์ประกอบชนิดใดชนิดหนึ่งในสูตรน้ำยา Cornell (8-hydroxyquinoline

sulfate (HQS) + silver nitrate + sucrose) ขาดหายไป จะทำให้ไม่สามารถยืดอายุการปักแจกันของดอกกล้วยไม้ได้ ดอกกล้วยไม้หวายยุพพะคีวันที่แช่ในน้ำยา Cornell มีอัตราการคุดน้ำสูงและลดลงช้ากว่าดอกกล้วยไม้หวายยุพพะคีวันที่แช่ในน้ำกลั่น

คำนำ

ดอกกล้วยไม้หวายยุพพะคีวัน (*Dendrobium* Youppadeewan) เป็นดอกกล้วยไม้ซึ่งประเทศไทยส่งออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ ประมาณ 3-4% ของปริมาณดอกกล้วยไม้ส่งออกทั้งหมด ประเทศที่สั่งซื้อดอกกล้วยไม้หวายยุพพะคีวันมากได้แก่ เบลเยี่ยม เนเธอร์แลนด์ และเยอรมัน โดยทั่วไปแล้วตลาดจะต้องการดอกกล้วยไม้พันธุ์ใหม่ ๆ สีสวย ช่อดอกดี ฟอรัมดอกดีและบานทน การที่ดอกกล้วยไม้

¹ ได้รับเงินสนับสนุนสำหรับการวิจัยจากสถาบันวิจัยและพัฒนา ม.ก. ประจำปี 2528

² ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มีสีสวยจะทำให้ผู้ค้าปลีกจำหน่ายได้ง่าย ลักษณะช่อดอกดีจะทำให้การจัดการดอกไม้ลงกระเช้า ทำช่อและจัดในรูปแบบต่าง ๆ ทำได้สวยงามและง่ายต่อการจัด พอร์มดอกดีทำให้ลักษณะดอกเห็นได้ชัดเจน ความบานทนทำให้เก็บรักษาไว้ได้นานยิ่งเก็บได้นานวัน ผู้ซื้อยิ่งชอบมากขึ้น (อภิสิทธิ์ และจิตรพรพรรณ. 2526) แต่ปรากฏว่าปัจจุบันนี้ดอกกล้วยไม้มีอายุปักแจกันสั้นลงกว่าเมื่อก่อนมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากราคากกล้วยไม้ตกต่ำลง ชาวสวนจึงจำเป็นต้องหาวิธีการ ลดต้นทุน การผลิต ทุกวิถีทาง - ทำให้สภาพโรงเรือน เครื่องปลูก และคุณภาพของน้ำและปุ๋ยต่ำลง กล้วยไม้จึงมีอายุการปักแจกันสั้นลง (ไพบุลย์ และคณะ, 2526) Aarts (1957) กล่าวว่า ครั้งหนึ่งของอายุการใช้งานของดอกไม้ตัดดอก ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติกรก่อนตัดดอก และสองในสามของอายุการใช้งานของดอกไม้ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติการหลังตัดดอก การแช่ก้านดอกไม้ในน้ำยา (holding หรือ vase solution) ขณะปักแจกัน เป็นวิธีหนึ่งที่นิยมทำกันเพื่อยืดอายุการใช้งานของดอกไม้ (Halevy and Mayak, 1981) น้ำยาส่วนใหญ่ที่ใช้ในการปักแจกันดอกไม้จะประกอบด้วยน้ำตาลซึ่งใช้เป็นแหล่งอาหารสำหรับการหายใจ และสารฆ่าจุลินทรีย์ในน้ำ (Lutz and Hardenburg, 1968) สารฆ่าจุลินทรีย์ในน้ำจะช่วยลดการอุดตันของท่อลำเลียงน้ำขณะที่ปักแจกัน ทำให้ดอกไม้ดูดน้ำไปได้มากและนาน จึงทำให้ดอกไม้เขียวช้ำและมีอายุการใช้งานนาน (Marousky, 1969)

มีน้ำยายืดอายุการปักแจกันหลายชนิดสำหรับดอกไม้ น้ำยาเหล่านี้ได้จากการทดลองและมืองค์ประกอบที่แตกต่างกัน และสามารถใช้ได้ดีกับการปักแจกันดอกไม้หลายชนิด เช่น คาร์เนชั่น แกลดิโอลัส เบญจมาศ และกุหลาบ (Casp *et al.*, 1980 ; Halevy and Mayak, 1981) แต่ยังไม่มียางานการทดลองใช้น้ำยาเหล่านี้เพื่อยืดอายุการใช้งานของดอกกล้วยไม้ ดังนั้นจึงได้ทำการทดลองใช้น้ำยาสูตรต่าง ๆ สำหรับยืดอายุการปักแจกันของดอกกล้วยไม้หวายยูพพะดีวัน เพื่อหาสูตรน้ำยาที่เหมาะสมเพื่อที่จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงสูตรน้ำยายืดอายุการปักแจกันของ

ดอกกล้วยไม้พันธุ์อื่น ๆ ต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

ดอกกล้วยไม้หวายยูพพะดีวัน (ขาวปากม่วง) (*Dendrobium Youppadeewan*) ที่ใช้ในการทดลอง ชื้อมาจากสวนกล้วยไม้ในท้องที่เขตหนองแขม เป็นช่อดอกขนาดกลางที่ใช้ส่งต่างประเทศ ทำการขนส่งดอกกล้วยไม้แบบแห้ง จากสวนมายังห้องปฏิบัติการของภาควิชาพืชสวนโดยรถยนต์ ใช้เวลานานประมาณ 1-2 ชั่วโมง คัดเลือกช่อดอกที่มีความยาวและจำนวนดอกบานและดูที่สม่ำเสมอเพื่อใช้ในการทดลอง แล้วตัดโคนก้านช่อดอกจากดอกล่างสุดถึงปลายก้านยาว 13 เซนติเมตร ปักแจกันกล้วยไม้แต่ละช่อในกระบอกดวงขนาด 50 มิลลิลิตร ซึ่งมีน้ำกลั่น (control) และสารเคมี ตามสูตรน้ำยาต่าง ๆ ดังใน Table 1

วางแผนการทดลองแบบ completely randomized design โดยให้แต่ละช่อดอกเป็น 1 ช่อ และแต่ละทรีตเมนต์มี 9 ช่อ สภาพของห้องปฏิบัติการที่ใช้ในการทดลองมีแสงสว่างจากธรรมชาติแค่ในช่วงเวลากลางวันเท่านั้น อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยตลอดการทดลองคือ 30.9 องศาเซลเซียส และ 62.7 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ทำการบันทึกข้อมูลดังนี้คือ วันที่ดอกแรกเริ่มเหี่ยว จำนวนดอกตูมที่บ้านเพิ่มขึ้นและอายุการปักแจกัน โดยให้ช่อดอกแต่ละช่อหมดอายุการปักแจกันเมื่อดอกบานร่วงและ/หรือเหี่ยว 30 เปอร์เซ็นต์

ผล

ดอกกล้วยไม้หวายยูพพะดีวันตอบสนองต่อสูตรน้ำยาต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน น้ำยา Cornell สามารถยืดอายุการปักแจกันนานที่สุดถึง 58.5 วัน ขณะที่ดอกกล้วยไม้ปักแจกันในน้ำกลั่นมีอายุ 11.2 วัน แต่ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำยา Davis มีอายุแค่ 7.8 วัน ส่วนดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำยาอื่น ๆ คือ Cornell modification, Kagawa และ Washington มีอายุ 35.0 31.2 และ 22.3 วัน ตาม

ลำดับ (Table 2) ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำกลั่นและน้ำยาต่าง ๆ มีดอกบานเร็วที่สุด แต่ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำยา Davis มีดอกบานเร็วที่สุด (Table 2) ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำยาทุกสูตร ยกเว้น Davis มีดอกตูมบานเพิ่มขึ้นมากกว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำกลั่น ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำยา Cornell มีดอกตูมบานมากที่สุดถึง 79.8 เปอร์เซ็นต์ (Table 2)

เมื่อนำดอกกล้วยไม้มาแช่ใต้น้ำกลั่นและน้ำยา Cornell นาน 1 2 4 24 48 และ 72 ชั่วโมง พบว่าอายุการปักแจกันของดอกกล้วยไม้ไม่มีความแตกต่างกันกับดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำกลั่น และวันที่ดอกบานเร็วที่สุดก็ไม่มี ความแตกต่างกันด้วย (Table 3)

เมื่อปักแจกันดอกกล้วยไม้ใต้น้ำยา Cornell ที่มีองค์ประกอบเป็นสารเคมีชนิดต่าง ๆ ขาดไป จะทำให้อายุการปักแจกันลดลงอย่างมากเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำยา Cornell ที่สมบูรณ์ และดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำยา Cornell ที่ขาดองค์ประกอบมีอายุการปักแจกันไม่แตกต่างจากดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำกลั่น (Table 4) ดอกบานที่เร็วที่สุดของดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำกลั่น น้ำยา Cornell และน้ำยา Cornell ที่ขาดองค์ประกอบไม่มีความแตกต่างกัน (Table 4) ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำยา Cornell ที่ขาดธาตุโครสมีดอกตูมบานเพิ่มขึ้นน้อยกว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำยา Cornell ที่ขาดเงินในเตรทและ 8-ไฮดรอกซีควิโนลีนซัลเฟต แต่ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำยา Cornell ที่ขาดองค์ประกอบต่าง ๆ ยังมีดอกตูมบานเพิ่มขึ้นมากกว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำกลั่น (Table 4)

ดอกกล้วยไม้ที่แช่ใต้น้ำยา Cornell มีอัตราการดูน้ำมากกว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำกลั่น และดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำยา Cornell มีอัตราการดูน้ำลดลงช้ากว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำกลั่นด้วย (Figure 1)

วิจารณ์

น้ำยา Cornell, Cornell modification, Kagawa และ Washington สามารถเพิ่มอายุการใช้งานของดอกกล้วยไม้หลายยี่ห้อได้ถึง 99.0-422.3 เปอร์เซ็นต์ แต่ น้ำยา Davis กลับทำให้ดอกกล้วยไม้หลายยี่ห้อวันมีอายุการใช้งานสั้นกว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำ อาจจะเป็นเพราะว่าน้ำยา Cornell, Cornell modification, Kagawa และ Washington มี 8-hydroxyquinoline sulfate (HQS) ส่วนน้ำยา Davis ไม่มี HQS ซึ่งเป็นสารเคมีที่สามารถฆ่าเชื้อจุลินทรีย์ (germicide) ในน้ำที่มีประสิทธิภาพดีมากและใช้กันกว้างขวาง (Halevy and Mayak, 1981) สารนี้ป้องกันการรอดันของท่อลำเลียงน้ำที่เกิดจากจุลินทรีย์ ทำให้มีการดูน้ำไปใช้ได้มาก (Marousky, 1969 และ Marousky, 1971) อายุการใช้งานของดอกกล้วยไม้จึงนาน แม้ว่าน้ำยา Davis มีเงินในเตรท ($AgNO_3$) เหมือนกับน้ำยาสูตรอื่น ๆ ซึ่งเงินในเตรทนี้มีคุณสมบัติเป็น germicide เช่นเดียวกับ HQS (Bravdo *et al.*, 1974) แต่ความเข้มข้นของเงินในเตรทใต้น้ำยา Davis อาจจะไม่มากพอเพียงในการฆ่าจุลินทรีย์ในน้ำ จึงทำให้เกิดการรอดันท่อลำเลียงน้ำได้ และอีกสาเหตุหนึ่งอาจจะเกี่ยวกับปริมาณของซูโครสที่มีอยู่ในน้ำยา Davis ซึ่งมากกว่าในน้ำยาสูตรอื่น ๆ ยกเว้นน้ำยา Cornell modification ซูโครส 10 เปอร์เซ็นต์ ในน้ำยา Davis อาจจะมีมากเกินไป และทำให้เกิดการเพิ่มประชากรของจุลินทรีย์ในน้ำมากและเงินในเตรท 25 ppm อาจไม่สามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์ในน้ำที่มีซูโครส 10 เปอร์เซ็นต์ได้อยู่ในปริมาณที่ไม่มีผลต่อการรอดันท่อลำเลียงน้ำของก้านช่อดอกกล้วยไม้ (Bravdo *et al.*, 1974) ส่วนน้ำยา Kagawa และ Washington แม้ว่าไม่มีเงินในเตรทแต่สามารถยืดอายุการใช้งานได้นานกว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันใต้น้ำ 2-3 เท่า ทั้งน้ำยา Kagawa และ Washington มี HQS ซึ่งทำหน้าที่เป็น germicide ที่ดีดังได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้ซูโครสที่มีอยู่ในน้ำยา

**Table 1 Chemical composition of various holding solutions-
used in the experiment**

Name of holding solution	Chemical composition
Cornell	8-hydroxyquinoline sulfate 200 ppm + silver nitrate 50 ppm + sucrose 5 %
Cornell modification	8-hydroxyquinoline sulfate 200 ppm + silver nitrate 25 ppm + aluminium sulfate 50 ppm + sucrose 10 %
Davis	silver nitrate 25 ppm + citric acid 75 ppm + sucrose 10 %
Kagawa	Alar 700 ppm + 8-hydroxyquinoline sulfate 40 ppm + sucrose 6 %
Washington	Alar 300 ppm + 8-hydroxyquinoline sulfate 400 ppm + sucrose 3 %

Table 2 Vase life, first wilting of opened florets and bud-opening of *Dendrobium* Youppadeewan flowers held in distilled and various holding solutions.

Holding solution	Vase life (days) ¹	First Wilting of opened florets (days) ²	Bud-opening (%) ³
Control (distilled water)	11.2 ^d	9.8 ^{ab}	23.0 ^d
Cornell	58.5 ^a	9.8 ^{ab}	77.8 ^a
Cornell modification	35.0 ^b	9.5 ^{ab}	64.5 ^b
Davis	7.8 ^d	6.8 ^b	24.0 ^d
Kagawa	31.2 ^{cd}	11.3 ^a	64.4 ^b
Washington	22.3 ^c	9.3 ^{ab}	47.0 ^c

^{1,2,3} Mean separation within column by DMRT, 5 % level

Table 3 Vase life, first wilting of opened florets and bud-opening of *Dendrobium* Youppadeewan held in Cornell solution for different periods of time.

Holding time (hrs)	Vase life ^{1/} (days)	First wilting of opened florets ^{2/} (days)	Bud-opening ^{3/} (%)
Control (in distilled water throughout the experiment)	8.5	5.8	13.5 ^c
Distilled water 1 hr	10.3	7.3	20.0 ^{bc}
Cornell 1 hr	8.9	4.8	20.0 ^{bc}
Distilled water 2 hrs	10.4	7.0	28.8 ^{ab}
Cornell 2 hrs	10.6	5.3	18.2 ^{bc}
Distilled water 4 hrs	11.3	8.3	25.4 ^b
Cornell 4 hrs	9.8	6.8	11.5 ^c
Distilled water 24 hrs	11.3	5.8	31.6
Cornell 24 hrs	8.5	7.1	13.5 ^c
Distilled water 48 hrs	9.8	7.3	29.2 ^a
Cornell 48 hrs	7.6	6.4	11.5 ^c
Distilled water 72 hrs	11.2	5.5	39.4 ^a
Cornell 72 hrs	8.5	5.8	12.3 ^c

^{1/2/} Non-significantly statistical analysis

^{3/} Mean separation within column by DMRT, 5 % level

Table 4 Vase life, first wilting of opened florets and bud-opening of *Dendrobium* Youppadeewan flowers held in distilled water and complete and incomplete Cornell solution

Holding solution	Vase life ^{1/} (days)	First wilting of opened florets ^{2/} (days)	Bud-opening ^{3/} (%)
Control (distilled water)	8.5 ^b	5.8	13.5 ^d
Cornell - complete	20.8 ^a	9.3	68.2 ^a
- minus sucrose	9.9 ^b	7.9	30.0 ^c
- minus AgNO ₃	9.3 ^b	6.4	46.1 ^b
- minus HQS	10.5 ^b	5.3	39.4 ^{bc}

^{1/3/} Mean separation within column by DMRT, 5 % level

^{2/} Non-significantly statistical analysis

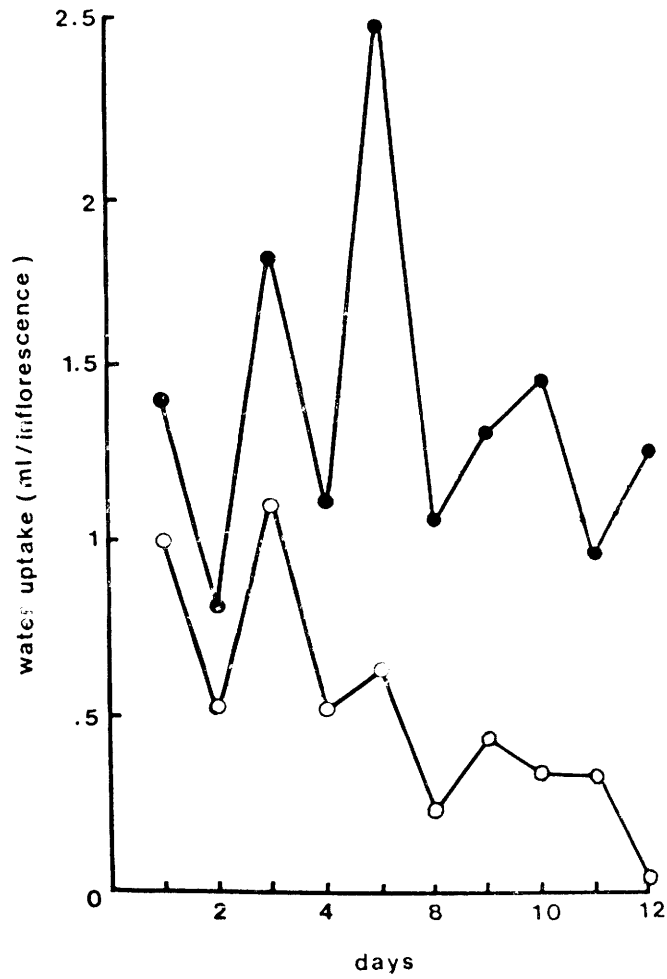

Figure 1 Water uptake rates of *Dendrobium Youppadeewan* flowers held in distilled water (o) and Cornell solution (●) at room temperature.

Kagawa และ Washington มีไม่มากเหมือนกับในน้ำยา Davis HQS จึงสามารถควบคุมปริมาณจุลินทรีย์ในน้ำได้ดี ทำให้ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำยา Kagawa และ Washington ดูดีและมีอายุการใช้งานนาน

แม้ว่าน้ำยา Cornell มีองค์ประกอบที่คล้ายกับ Cornell modification ยกเว้นน้ำยา Cornell ไม่มี Al^{+3} แต่ Cornell modification มี Al^{+3} แม้ว่า Al^{+3} ช่วยให้ดอกไม้ดูน้ำเพิ่มขึ้นและลดการคายน้ำโดยการทำให้ปากใบปิด (Halevy and Mayak, 1981) แต่ Al^{+3} ไม่ได้ทำให้น้ำยา Cornell modification สามารถยืดอายุการใช้งานของดอกกล้วยไม้ได้นานกว่าน้ำยา Cornell ทั้งน้ำยา Cornell และ Cornell modification มี HQS 200 ppm เท่ากัน แต่ทั้งความเข้มข้นของเงินในเตรทและซูโครสที่มีอยู่ในน้ำยา Cornell ไม่เท่ากับ ความเข้มข้นของเงินในเตรทและซูโครสในน้ำยา Cornell modification จึงทำให้น้ำยา Cornell ใช้ได้ผลดีกว่าน้ำยา Cornell modification

ดอกกล้วยไม้ที่ทำพัลซิ่ง (pulsing) โดยการแช่โคนก้านช่อดอกในน้ำยา Cornell นาน 1,2,4,24, 48 และ 72 ชั่วโมง ไม่สามารถยืดอายุการใช้งานของดอกกล้วยไม้ได้ แสดงว่าน้ำยา Cornell นี้เหมาะสมสำหรับใช้เป็นน้ำยาปักแจกัน (holding solution) เท่านั้น (Halevy and Mayak, 1981) แม้ว่าดอกกล้วยไม้ได้ปักแจกันในน้ำยา Cornell นานถึง 72 ชั่วโมง ก่อนนำไปปักแจกันในน้ำก็ยังไม่สามารถยืดอายุการใช้งานของดอกไม้ได้ อาจจะเป็นเพราะว่าดอกกล้วยไม้มีก้านเล็กและไม่มีใบหลังจากตัดจากต้นเดิม ทำให้ดูดสารละลายได้น้อยเมื่อนำไปปักแจกันในน้ำธรรมดา จึงไม่สามารถยืดอายุการใช้งานได้

ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำยาทุกสูตรทำให้ดอกตูมบานเพิ่มขึ้นยกเว้นน้ำยา Davis แสดงว่าดอกกล้วยไม้ที่ตัดมาจากต้นขณะที่ดอกยังตูมอยู่และแช่ในน้ำยาที่เหมาะสมสามารถทำให้ดอกตูมบานได้เช่นเดียวกับดอกการ์เนชัน (Casp *et al.*, 1980) และเบญจมาศ (Marousky, 1971) บทบาทของน้ำตาลซูโครสในการช่วยให้ดอกตูมบานเห็นได้ชัด

เจมน้ำยา Cornell ขาดซูโครสซึ่งทำให้การบานของดอกตูมลดลงมากกว่าน้ำยา Cornell ขาดเงินในเตรท หรือ HQS ซูโครสเป็นแหล่งอาหารที่สำคัญที่ใช้ในกระบวนการต่าง ๆ รวมถึงการบานของดอกตูมด้วย (Halevy and Mayak, 1979) น้ำยา Cornell ที่ขาดเงินในเตรทและ HQS มีผลไม่แตกต่างกันทางสถิติต่อการบานของดอกตูม แต่บทบาทของเงินในเตรท HQS และซูโครสดูเหมือนจะมีความสำคัญพอ ๆ กัน ในการยืดอายุการใช้งานของดอกกล้วยไม้ เพราะน้ำยาที่ขาดสารตัวใดที่เป็นองค์ประกอบก็ตาม ทำให้ไม่สามารถยืดอายุการใช้งานของดอกกล้วยไม้ได้

ดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำยา Cornell มีอัตราการดูน้ำสูงกว่าดอกกล้วยไม้ที่ปักแจกันในน้ำกลั่น อาจจะเป็นเพราะว่าทั้ง HQS และเงินในเตรทในน้ำยาที่มีคุณสมบัติเป็น germicide จึงลดประชากรของจุลินทรีย์ในน้ำ ทำให้ท่อลำเลียงน้ำในก้านดอกมีการอุดตันน้อย (Marousky, 1971; และ Mayak *et al.*, 1979) และซูโครสช่วยเพิ่มการดูน้ำโดยการเพิ่มค่า osmotic concentration ในดอกกล้วยไม้ (Halevy, 1976)

สรุป

จากการเปรียบเทียบน้ำยาปักแจกัน Cornell, Cornell modification, Davis, Kagawa และ Washington กับดอกกล้วยไม้หวายยุพพะดิวัน พบว่าน้ำยา Cornell สามารถยืดอายุการปักแจกันของดอกกล้วยไม้หวายยุพพะดิวันได้นานที่สุด และน้ำยา Cornell นี้ไม่สามารถใช้เป็นน้ำยาพัลซิ่ง (pulsing solution) ได้

เอกสารอ้างอิง

ไพบุลย์ ไพริพ่ายฤทธิ์, สรสิทธิ์ วัชรโรทยาน, ยงยุทธ เขียมไชยศรี, ธีระ สุตะบุตร และเนืองพนิช สินชัยศรี. 2526. สภาวะและแนวโน้มน้ำในการปลูกเลี้ยง, น. 55-97. ใน สัมมนาเรื่อง การปรับปรุงและการพัฒนาอุตสาหกรรมกล้วยไม้ของประเทศไทย. โรงพิมพ์ชุมนุม

- สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, กรุงเทพฯ.
- อภิสิทธิ์ อีสริยานุกูล และ จิตรพรพรรณ พิสิฏิก. 2526. สภาวะตลาดภายในประเทศและตลาดนักท่องเที่ยว, น. 99-176. ใน *สรุปการสัมมนาอุตสาหกรรมกล้วยไม้ในประเทศไทย*, 28-29 มิถุนายน 2526. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, กรุงเทพฯ.
- Aarts, J.F. Th. 1957. Over de houdbaarheid van snijblomen. Pub. No. 174, Lab. voor Tuinbouwplantenteelt, Landbouwhogeschool, Wageningen, Ned. (cited by Holley, W.D. 1963. Grow keeping quality into your flowers. pp. 10-18. In M.N. Rogers (ed.). *Living Flowers that Last*. University of Missouri, Missouri.
- Bravdo, B., S. Mayak and Y. Gravieli. 1974. Sucrose and water uptake from concentrated sucrose solutions by gladiolus shoots and the effect of those treatments on floret life. *Can. J. Bot.* 52:1271-1281.
- Casp, A.M., P.J. Salvador and M.J. Ibanez. 1980. A new solution for carnation bud opening with promising improvements due to a quaternary-ammonium compound. *Acta Hort.* 133:183-189.
- Halevy, A.H. 1976. Treatments to improve water balance of cut flowers. *Acta Hort.* 64:223-230.
- Halevy, A.H. and S. Mayak. 1979. Senescence and postharvest physiology of cut flowers-Part 1. *Hort. Rev.* 1:204-236.
- Halevy, A.H. and S. Mayak. 1981. Senescence and postharvest physiology of cut flowers-Part 2, *Hort. Rev.* 3:59-143
- Marousky, F.J. 1969. Vascular blockage, water absorption, stomatal opening and respiration of cut 'Better Times' roses treated with 8-hydroxyquinoline citrate and roses. *J. Amer. Soc. Hort. Sci.* 94:233-266.
- Marousky, F.J. 1971. Inhibition of vascular blockage and increased moisture retention in cut roses induced by pH, 8-hydroxyquinoline citrate and sucrose. *J. Amer. Soc. Hort. Sci.* 96:38-41.
- Mayak, S, E.A. Garibaldi and A.M. Kofranek. 1979. Carnation flower longevity microbial populations as related to silver nitrate *J.Amer. Soc. Hort.Sci* 102 : 637-639.
- Lutz, J.M. and R.E. Hardenburg. 1968. The commercial storage of fruits, vegetables and florist and nursery stocks. *USDA Agriculture Handbook No. 68.* 94 p.